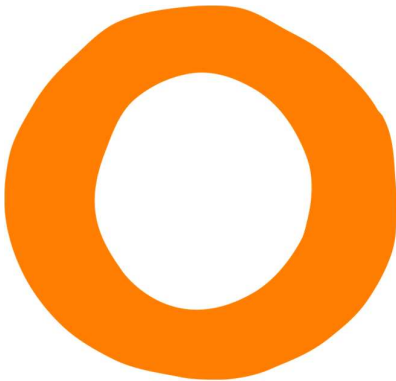

Pedagogisch werkplan KDV Heikampen

Wij horen bij elkaar!

Bespreking/vaststelling

Wie	Status (adviserend/instemmend/informerend)	Datum
OR		
OC/DOC	Informerend	
MT		
Teams	Geëvalueerd en vastgesteld	25-05-2020

Documenthistorie

Versie	Status	Datum	Toelichting
1		Augustus 2020	Onderdeel van het pedagogisch beleid

Inhoudsopgave

	Blz.
Inleiding	3
1 Wie zijn wij?	4
1.1 Wij horen bij elkaar!	4
1.2 Een naam om te onthouden	4
1.3 Rekentool Beroepskracht/kind ratio	5
1.4 Openingstijden, vaste gezichten criterium en afwijking Beroepskracht Kind Ratio (BKR)	5
1.5 Een plek om te onthouden	6
2 Wat doen wij?	7
2.1 Een rondje KDV	7
2.2 Voor- en Vroegschoolse Educatie	9
2.3 Ondersteuning bij werkzaamheden	10
2.4 Samen met de burens	11
2.5 Extra dagdelen	11
2.6 Signaleren van Gedrag - en ontwikkelingsproblemen	11
3 Wat doen we nog meer?	12
3.1 Activiteiten	12
3.1.1 Dagelijkse bezigheden	12
3.1.2 Vrij en geleid spel	12
3.1.3 Uitjes	12
3.1.4 Boekstart	13
3.2 Rituelen	13
3.2.1 Ontvangst en vertrek	13
3.2.2 Kom erbij; we helpen je om te wennen	13
3.2.3 Een snik en een traan	13
3.2.4 Overgangsmomenten	14
3.3 Feesten	14
3.3.1 Er is er een jarig	14
3.3.2 Traditionele feesten	14
3.3.3 Andere feestelijke gebeurtenissen	15
3.3.3 Samenwerken in het "Nuenense"	15
3.5 Kinderinspraak	15
3.6 Over belonen en corrigeren	15
3.7 Innovatie	15
4 Het vierogen-principe	16
4.1 Veilig slapen	16
5 Het jaar op een rij	19
5.1 Actuele onderwerpen	19
5.2 Evaluatie	19
6 Bijlage 1 Relevantie informatie met betrekking tot het pedagogisch beleid	19

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van kinderdagverblijf Heikampen. Naar aanleiding van het pedagogisch beleid van Kids Society Erica heeft een werkgroep bestaande uit pedagogisch medewerkers onder leiding van de vestigingsmanager de eigen kleur bepaald voor deze locatie. Uiteraard is dit steeds getoetst aan en afgestemd op het brede kleurenpalet, oftewel het pedagogisch beleid van KSE.

Alle medewerkers van KDV Heikampen zijn op de hoogte van dit werkplan en hun handelen is afgestemd op alle afspraken die in dit pedagogisch werkplan zijn vastgelegd.

Dit werkplan krijgt jaarlijks een update en de oudercommissie ontvangt jaarlijks de nieuwe versie ter informatie.

Nuenen, Augustus 2020

1 Wie zijn wij?

1.1 Wij horen bij elkaar!

Wij worden verbonden door het groen om ons heen. In onze natuurtuin ontmoeten wij elkaar, wordt de natuur ontdekt en beleven we samen grote en kleine avonturen.

Maar ook in onze frisse, speelse groepsruimtes geven we de kinderen de ruimte en uitdagingen die ze nodig hebben om te groeien en op te bloeien tot nieuwsgierige kinderen.

We vinden het belangrijk dat ouders en kinderen zich vertrouwd mét en bij ons voelen. Daarvoor treden we iedereen vriendelijk en gastvrij tegemoet en staat gezelligheid en een liefdevolle benadering van kinderen en ouders bij ons hoog in het vaandel.

Buiten zijn hoort bij ons, we worden dan ook verbonden door het groen om ons heen. Iedereen ontmoet elkaar in de natuurtuin en daar heerst dan ook vaak een ongedwongen sfeer en zie je vrolijke gezichten.

De verbondenheid tussen alle groepen komt op deze plek goed tot uiting: wij horen bij elkaar!

Ook binnen bieden wij kinderen de ruimte en uitdagingen die ze nodig hebben om op te groeien tot nieuwsgierige kinderen. Hierbij maken wij onder andere gebruik van de derde pedagoog; de groepsruimte. Alle groepen zijn voorzien van een rustige, neutrale en prikkelarme indeling waarin de kinderen kleur geven. Hierbij zijn er verschillende hoeken die zorgen voor extra uitdaging voor de kinderen.

Wij en de kinderen zijn samen één “dagopvangfamilie”; we ontmoeten elkaar op een heerlijke plek waar de kinderen graag willen zijn!

1.2 Een naam om te onthouden

De volgende dagopvanggroepen kennen we op KDV Heikampen:

Egeltjes (horizontaal 16 k.) 2 – 4 jaar (VVE groep)

Uiltjes (horizontaal 14 k.) 0 – 2 jaar.

Hertjes (verticaal 13 k.) 1 – 4 jaar

Vosjes (verticaal 13 k.) 1 – 4 jaar

Zeepaardjes (horizontaal 14 k.) 0 - 2 jaar

Schildpadjes (verticaal 13 k.) 1 - 4 jaar

1.3 Rekentool Beroepskracht/kind ratio

Voor de berekening van het aantal pedagogisch medewerkers op de groep en het maximaal aantal kinderen maken we gebruik van de vastgestelde rekentool voor de kinderopvang (zie www.1ratio.nl).

Kinderdagopvang

Tabel 1. Berekening van de beroepskracht-kindratio en maximale groepsgroottes bij groepen in de dagopvang.									
	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	4	2	8	3	12	----	----
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
Gemengde leeftijds-groepen	0 tot 2	1	5	2	9 ¹	3	14 ¹	4	16 ¹
	0 tot 3	1	5	2	9 ² / 10 ³	3	15 ¹	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5 ⁴ / 6 ⁵	2	9 ⁶ / 10 ⁷ / 11 ⁸ / 12 ⁹	3	16 ¹	----	----
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
	2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----

- ¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 jaar.
² Bij een groep met acht kinderen van 0 jaar.
³ Bij een groep met zeven of minder kinderen van 0 jaar.
⁴ Bij een groep met vier kinderen van 0 jaar.
⁵ Bij een groep met drie of minder kinderen van 0 jaar.
⁶ Bij een groep met acht kinderen van 0 jaar.
⁷ Bij een groep met zeven kinderen van 0 jaar.
⁸ Bij een groep met zes kinderen van 0 jaar.
⁹ Bij een groep met vijf of minder kinderen van 0 jaar.

1.4 Openingstijden, vaste gezichten criterium en afwijking Beroepskracht Kind Ratio. (BKR)

De locatie Heikampen is 52 weken per jaar, maandag t/m vrijdag, geopend van 7.30-18.30 uur.

KSE voldoet aan de in de wet vastgelegde beroepskracht-kind-ratio (Beroepskracht-Kind-Ratio, BKR). Deze BKR is wettelijk bepaald en wordt ook jaarlijks gepubliceerd in onze informatiebrochure die op onze website (www.kidsociety.nl) staat. De informatiebrochure sturen we jaarlijks aan alle klanten van KSE zij daar actief kennis van kunnen nemen.

Pedagogisch werkplan KDV Heikampen

Wij horen bij elkaar!

Op één dag mag (conform wetgeving) gedurende maximaal drie uur worden afgeweken van de beroepskracht-kind-ratio. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die drie uur.

Bij de opstart van een hele dag starten we met 2 medewerkers en voegen 2 groepen samen. Er wordt dan voldaan aan de BKR. Op het moment dat we over de BKR gaan start de bloktijd waarin afgeweken mag worden. Uit de praktijk blijkt dat dit om 08.15 uur is; (er wordt met regelmaat geteld om dit te staven). Vier keer per jaar tellen we van een volledige week de binnenkomst van de kinderen om formeel te toetsen of de BKR nog steeds klopt.

De volgende PM-er van de groep start uiterlijk om 08.45 uur zodat er maximaal een half uur wordt afgeweken van de BKR. Om 07.45, 08.00, 08.15 of 08.30 uur start de tussendienst op een enkele groep. Daarmee is de afwijktijd maximaal 30 minuten in de ochtend, de bloktijd 08.15-08.45 uur.

Tussen de middag wijken we voor de pauzes af van 13.15 t/m 14.45 uur. Er kan dan 2 keer een half uur pauze worden genomen of waar men recht heeft op 45 minuten kan dat ook binnen deze bloktijd.

Aan het einde van de dag gaan de eerste PM, die begonnen zijn om 07.30 u, naar huis om 17.15 uur. Op het moment dat we de BKR overschrijden gaat de afwijktijd in.

Er mag dan nog tot 1 uur worden afgeweken. Er wordt altijd gezorgd dat er niet meer dan 50% wordt afgeweken. Deze tijden gelden op zowel de kinderdagverblijven **als op de BSO tijdens vakantieweken**.

De babygroepen zijn verplicht zich te houden aan het vaste gezichten criterium. Dit wil zeggen dat een baby van 0-12 maanden in een week, hoe vaak of op welke dag dan ook, minimaal 1 van 2 vaste medewerkers moet zien. De groep kan aangevuld worden met andere PM-ers.

Bijvoorbeeld:

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
PM A	PM B	PM A	PM A	PM A
PM B	PM C	PM B	PM B	PM C
PM C				

Tijdens vakanties of ziekte kan het voorkomen dat hier vanaf geweken wordt; dat is dan door overmacht. We werken i.i.g. wel met vaste invalkrachten.

Nieuw in onze dienstverlening is de mogelijkheid om een extra kwartiertje bij te kopen wanneer voor u 7.30 uur te laat is om tijdig op uw werk te zijn.

Voor ouders die hier gebruik van willen maken wordt de locatie om **7.15 uur** reeds opengesteld.

1.5 Een plek om te onthouden

KDV Heikampen is, zoals de naam reeds doet vermoeden, gevestigd aan de Heikampen, op nummer 5 - 7.

2 Wat doen wij?

2.1 Een rondje KDV

De dagindeling is aangepast aan de leeftijden, ontwikkeling en behoeftes van kinderen. We hanteren de dagindeling als een houvast maar als kinderen of situaties daarom vragen passen we ons makkelijk aan de veranderde omstandigheden aan. Uiteraard volgen baby's hun geheel eigen ritme.

De pedagogisch medewerkers van iedere groep verdelen dagelijks een aantal taken zoals het organiseren van activiteiten in de 'kring', het uitvoeren van een knutselactiviteit of het lezen van een verhaal voor het slapen gaan. Op die manier maken kinderen kennis met alle wisselende kwaliteiten van onze pedagogisch medewerkers.

Vanaf 7.30 uur worden alle kinderen welkom geheten in drie (van de zes) groepsruimtes; baby's verblijven zoveel mogelijk in de eigen groep. Zodra het mogelijk, maar uiterlijk om 08.45 is gaan alle kinderen naar de eigen groep. Rond 09.00, wanneer bijna alle kinderen zijn gebracht, gaat de deur van de groepsruimte dicht op rust te creëren.

Egeltjes, Vosjes, Hertjes en Schildpadjes

De kinderen spelen vrij tot aan het fruit eten tussen 9.00 en 9.30 uur. Voorafgaand aan deze gebeurtenis wassen zij hun handjes waarna we aan tafel een kringgesprek houden. Aanwezige kinderen en pedagogisch medewerkers worden middels hun foto genoemd en welkom geheten; zieken en/of jarigen worden daarbij niet vergeten.

We bieden de kinderen structuur aan door de indeling van de dag voorbij te laten komen ondersteund door dagritmekaarten in de vorm van foto's. Na dit steeds terugkerend ritueel besteden we aandacht aan voorlezen, gesprekje en/of liedjes zingen maar ook educatieve onderwerpen komen aan bod zoals de seizoenen en activiteiten rondom het VVE thema, als door de kinderen ingebrachte ervaringen.

Na het fruit eten worden er kinderen verschoond, gaan de grotere kinderen naar het toilet en de jongste kinderen naar bed. Hierna is het tijd voor geplande activiteiten en/of om vrij te spelen, maar meestal gaan we ook naar buiten in de voormiddag. We vinden het belangrijk dat kinderen dagelijks buiten spelen. Naast dat ze actief bezig kunnen zijn, werken aan de weerstand, doen ze positieve energie op voor de verdere dag en zijn ze druk bezig met de ontwikkeling. We laten ons dan ook niet tegenhouden door het weer. Het is wel prettig als kinderen daar ook op gekleed zijn. Wanneer regen verwacht wordt bevelen wij laarzen aan. Voor de jongste kinderen hebben we speciale tuinbroekjes, zodat er ook buiten veilig (en droog) rondgekropen kan worden.

In onze natuurlijke speeltuin is er voor kinderen volop gelegenheid om zich te ontwikkelen. Wij bieden de kinderen uitdagingen maar houden daarbij de veiligheid wel in het oog. Alle speeltoestellen zijn gecertificeerd en worden twee keer per jaar gecontroleerd door onze onderhoudsmedewerker. En natuurlijk gebeurt het buiten spelen altijd onder toezicht van onze pedagogisch medewerkers.

Tussen 11.15 en 11.30 uur wordt het buitenspeelgoed opgeruimd en gaan we naar binnen voor de lunch. Er wordt altijd een 'zandafklopliedje' gezongen voordat we naar binnen gaan.

*'Klop het zand van je handen,
Stamp je voeten op de grond,
Veeg het zand van je kleren,
Buiten spelen is gezond!'*

Voordat we aan tafel gaan worden de handjes gewassen. We vinden het erg belangrijk om tijdens de lunch aandacht te hebben voor de sociale interacties tussen de kinderen onderling en met de pedagogisch medewerkers. Het liedje: "Smakelijk eten", wordt enthousiast gezongen met elkaar.

*'Smakelijk eten, smakelijk drinken,
Hap, hap, hap, slok, slok, slok,
Dat zal lekker smaken,
Dat zal lekker smaken,
Eet maar op, drink maar op...
EET SMAKELIJK!!!'*

We hebben ook oog voor kinderen die het leuk vinden om zelf hun brood te smeren; we accepteren dat dit gepaard gaat met wat geknoei. Belangrijk is dat kinderen eetmomenten ervaren als leuk en gezellig. Het onderwerp van gesprek zal dan ook merendeel gaan over de gebeurtenissen van de dag in plaats van over het eten zelf.

Het werken aan zelfstandigheidbevordering loopt als een rode draad door de dag heen. Behalve het smeren van de boterham en het zelf laten wassen van de handjes mag het kind ook leren zichzelf aan- en uit te kleden. Ondertussen worden er boekjes gelezen door de kinderen zelf, waarna ze gaan slapen of rusten op een rustbedje.

Verder bieden we op onze locatie buitenbedjes aan. Met name voor kinderen die moeilijk in slaap kunnen komen of vaak (te) kort slapen is dit vaak een uitkomst; uiteraard pas na toestemming van de ouders. Er zijn meerdere kinderen die er zelf om vragen omdat ze het buiten slapen als prettig hebben ervaren. Ouders spreken ook uit wanneer zij het gebruik van het buitenbed fijn vinden voor hun kind.

Met de grote kinderen die niet meer slapen/rusten gaan we een (3 +/-) activiteit doen of zij mogen vrij in de hal spelen. De jongere kinderen die juist uit bed komen vermaken zich in de box, groepsruimte of hal. De kinderen krijgen een soepstengel en iets te drinken. In het hele gebouw hangt een sfeer van rust.

Rond 15.00 uur is er een wisseling van de wacht, behalve bij de Egeltjes. De jongere kinderen gaan dan voor de tweede keer naar bed en de oudere kinderen worden wakker. Er is tijd voor een sociaal moment in de 'kring'; kinderen worden aangekleed en krijgen iets te eten en te drinken zodat we meestal weer met iedereen naar buiten kunnen. Afhankelijk van het weer en seizoen blijven we daar de rest van de dag. We leren kinderen respect te hebben voor insecten, bomen en planten.

Aan het einde van de dag, wanneer er nog maar één medewerker per groep aanwezig is, verblijven we met de kinderen in de eigen groepsruimte of met mooi weer vertoeven we nog heerlijk buiten, samen met de kinderen en pedagogisch medewerkers van de burens.

Met de kinderen wordt op hun aangeven gewerkt aan zelfstandigheids- en zelfontwikkeling, eigen identiteit en grenzen ontdekken.

Vanaf 18.00 uur voegen we de kinderen van twee groepen samen en verblijven in één van beide groepsruimten om een rustige activiteit te doen met de overgebleven kinderen.

Uiltjes en Zeepaardjes (babygroep)

Een babygroep is een groep kinderen in de leeftijd van 0 tot ongeveer 24 maanden. Het voordeel van een babygroep is de rust en regelmaat die je deze groep kinderen kunt bieden. Tevens een voordeel zijn de leeftijdgenootjes waarbij alle aandacht, begeleiding en activiteitenkeuze afgestemd is en voortkomt uit de behoeften van deze leeftijdsgroep. De babygroepen hebben in principe maximaal 14 kinderen. Ook op de babygroep wordt er gebruik gemaakt van buitenbedjes. Deze geven de mogelijkheid om kleine kinderen beter en gezond te laten slapen en de kinderen te spreiden als er huilkinderen in de slaapkamer liggen.

De babygroep is geen VVE groep maar er is wel aandacht voor VVE aangepast aan de leeftijd. Zo wordt er gewerkt met schattenmandjes. Dit zijn mandjes met zintuigelijk materiaal wat steeds wisselt. Met wisselend speelgoed en activiteiten wordt "taal" actief ingezet. De medewerkers hebben aandacht voor interactie en of de kinderen betrokken zijn op materiaal en activiteit.

Pedagogisch werkplan KDV Heikampen

Wij horen bij elkaar!

De dagindeling is aangepast aan de leeftijden, ontwikkeling en behoeftes van kinderen. We hanteren de dagindeling als een houvast maar als kinderen of situaties daarom vragen, passen we ons makkelijk aan de veranderde omstandigheden aan. Uiteraard volgen baby's hun geheel eigen ritme.

Om 7.30 uur worden alle kinderen die binnenkomen opgevangen door één van de vaste medewerkers van de eigen groep. Rond 9.15 uur gaan we fruit eten en drinken we water, thee of diksap. Uiteraard volgen de allerkleinsten hun eigen ritme maar de anderen doen dit, of in twee groepen (jongere en oudere kinderen) of gezamenlijk aan tafel.

Ook de baby's nemen we zoveel mogelijk mee naar buiten. Hiervoor is een speciaal afgescheiden plek ontworpen, de zogenaamde babytuin.

Als het weer te slecht is organiseren we een binnen activiteit. Ook dan zorgen we ervoor dat kinderen o.a de grove motoriek, zoals rennen, klimmen en klauteren, kunnen oefenen

Rond 11.30 uur controleren we de luiers en gaan dan aan tafel. We eten dan gezamenlijk een broodmaaltijd. De pedagogisch medewerkers eten met de kinderen mee om de gezinssituatie na te bootsen en de gezamenlijkheid te benadrukken. Tijdens de maaltijd praten we met de kinderen over van alles om interactie teweeg te brengen. Dit doen we door gebruik te maken van ondersteunende gebaren.

In het kader van ontwikkelingsstimulering leren we kinderen veel zelf te doen als ze daar de mogelijkheden voor hebben. We stimuleren bijvoorbeeld de baby's om de overgang van de fles naar een tuitbeker te maken zodra kinderen dit mogelijkwijs kunnen. Ook het zelf op en van de commode klimmen hoort daarbij en dit wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.

De kinderen die overdag nog maar één keer slapen, gaan na de middagmaaltijd naar bed. De andere kinderen spelen rustig in de groep en de pedagogisch medewerkers werken de administratie bij op de Ipad en doen enkele huishoudelijke activiteiten.

Als de kinderen wakker zijn worden ze verschoond, krijgen drinken en een versnapering (tussen 13.45 en 15.30 uur). Met de kinderen wordt op hun aangeven gewerkt aan zelfstandigheidontwikkeling, zelfontwikkeling, eigen identiteit en ontdekken van grenzen.

Rond 15.30 uur, als alle kinderen wakker zijn, wordt er gezamenlijk gedronken en is een versnapering. Voor 16.30 uur worden de kinderen, waarvoor het nodig is, verschoond en dit nogmaals om 17.45 uur.

Tot 18.30 uur verblijven we in de eigen groep. We besluiten de dag rustig en stemmen de activiteiten daarop af: boekje lezen, bellen blazen of nog even lekker kletsen.

Veilig slapen:

De kinderen van de babygroepen slapen in slaapkamers grenzend aan de groepsruimte. Op de slaapkamers is airco aanwezig, een thermometer, babyfoon en regelmatig een CO2 meter om de veiligheid in de slaapkamers goed te beheersen en monitoren.

Op babygroepen wordt ook gebruik gemaakt van een hang- en een wiebelwieg. Deze is voor de kleinere baby's en staat op de groep onder direct toezicht. Dit wiegje is niet bedoeld als slaapplek maar om de kleine baby's tot rust te brengen en lekker in te laten slapen als dat nodig is. Op de vestiging Heikampen gebruiken we ook buitenbedden als volwaardige slaapplekken. Het bed staat op een afgesloten plaats voor de deur zodat er goed toezicht is. De bedden zijn nieuw en gecertificeerd. Er zijn speciale slaapzakken in gebruik zodat de kinderen het zeker niet te koud zullen hebben. De ouders, waarvan de kinderen buiten slapen, zijn hiervan op de hoogte.

De kinderwagens zijn alleen bedoeld om te wandelen en niet om te slapen. Als een kind in de wagen in slaap valt wordt deze weer terug op de groep in een bedje overgelegd. Elke 10-15 minuten wordt er door de medewerker gecontroleerd of elk kind nog lekker slaapt.

Plan van aanpak m.b.t. de Wiebelwieg:

Afspraken die gemaakt zijn met de pedagogisch medewerkers en de managers van KSE m.b.t. de **wiebelwieg** zijn als volgt:

- De wiebelwieg staat opgesteld in een KDV-groep waar jonge baby's opgevangen worden; overwegend alleen in de babygroepen van KSE.

- De wiebelwieg met baby staat onder direct toezicht van de medewerker, meestal naast of achter de sofa zodanig dat overige kinderen er niet bij kunnen. (de pm zijn meestal onderwijl een ander kind aan het voeden op diezelfde sofa).
- Er wordt niets (laken e.d.) op of in het wiebelwiegje gelegd zodat de baby zowel van boven als van de zijkant goed ademen kan.
- Er wordt rust gecreëerd in de groep; vaak met rustige klassieke babymuziek.
- De wieg wordt pas dan ingezet als er sprake is van een jonge, huilende baby die in bed niet tot rust komt. Middels zacht en rustig wiegen door de pm volgt ontspanning van de baby.

Valt de baby in slaap dan wordt hij/zij overgelegd in een bed in de slaapkamer.

2.2 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Elke dagopvanglocatie van KSE heeft een VVE groep, waar kinderen met een indicatie vanuit Zuidzorg terecht kunnen. In deze groep wordt hen extra ondersteuning geboden voor een optimale (taal)ontwikkeling door VVE opgeleide pedagogisch medewerkers. Ook de kinderen zonder indicatie in deze groep wordt VVE aangeboden.

De Egeltjesgroep is de VVE groep van de locatie Heikampen. De Egeltjes werken met thema's die aansluiten bij de interesses van de kinderen. Per thema worden de activiteiten uitgewerkt en ingepland. Alle 4 de belangrijke ontwikkelingsgebieden zijn hierin verwerkt en komen aan bod. (spraak/taal, sociaal/emotioneel, motorisch/zintuigelijk, rekenprikkel.)

Inmiddels krijgen alle pedagogische medewerkers van de dagopvang VVE training geboden zodat deze methode op alle groepen kan worden gebruikt, aangepast aan de leeftijd en behoeften. VVE is een hulpmiddel en bewustwording van hoe kinderen optimaal te stimuleren.

De opbouw van het VVE beleidsplan (CSM19004) wordt opgehangen aan vijf onderdelen (At/mE). De vijf onderdelen worden in het beleidsplan concreet uitgewerkt. In dit pedagogisch werkplan staat een toevoeging wanneer er afgeweken wordt van hetgeen wat beschreven staat in het beleidsplan.

A: Het werken met VVE programma's

VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. Het VVE- programma (Kaleidoscoop) richt zich met name op stimulering van de taalontwikkeling van jonge kinderen.

Uitgangspunt van deze methode is dat elk kind uniek en competent is en dat elk kind zich ontwikkelt op eigen wijze en in eigen tempo. Dit sluit aan bij ons pedagogisch beleid.

Daarnaast is er aandacht voor het zelfbewustzijn van het kind, de sociale relaties, de creatieve representatie, beweging, muziek, interactie, voorwerpen onderzoeken, ontluikend gevoel voor hoeveelheid en getal, ruimte en tijd. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, gaan op onderzoek uit, spelen, ontdekken en breiden op die manier hun ervaringen en kennis uit. Dit noemen we bij Kaleidoscoop 'actief leren' en is de kern van het programma. De pedagogisch medewerkers van dagopvanggroep de Egeltjes ondersteunen het actief leren. Zij bieden kinderen een uitdagende leeromgeving, helpen hen hun spel uit te breiden, praten met de kinderen over wat ze aan het doen zijn en helpen hen om problemen zelf op te lossen. Zelfstandig kiezen is belangrijk hierin. De inrichting van de ruimte speelt een belangrijke rol en deze is dan ook verdeeld in hoeken, die elk een andere ervaring uitlokken en stimuleren.

B: Het stimuleren van de ontwikkeling

Er wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de beleving van kinderen, de ruimte heeft diverse speelhoeken voor het creëren van een rijke speel-leeromgeving. Gedurende de dag werken wij met dagritmekaarten. Deze worden met de kinderen besproken en zij worden actief betrokken in het volgen van de kaarten. Dit d.m.v. het plaatsen van een pijltje op het huidige kaartje. De kaartjes worden dagelijks aangepast op het programma van die dag en welke kinderen er zijn.

C: Het volgen van de ontwikkeling

Op dit punt volgt locatie Heikampen de route zoals deze is beschreven in het VVE beleidsplan.

D: Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid wordt tot stand gebracht door ouders fysiek in de groep te informeren en te laten zien met welk thema we bezig zijn. Het thema wordt ook beschreven in de themabrief die ouders voor elk thema ontvangen. Hierin staan boeken, woorden en liedjes die centraal staan. Maar ook een activiteit die ouders thuis met de kinderen kunnen doen. Via de ouderportal plaatsen medewerkers regelmatig foto's, teksten, boekjes en liedjes rondom het thema.

E: Doorgaande ontwikkelingslijn

De locatie Heikampen is samen met basisschool de Crijnsschool kindcentrum CrijnsSociety. Vanuit dit standpunt wordt de samenwerking geïntensiveerd. Zo gaan de peuters elke eerste dinsdag en woensdag of maandag en donderdag van de maand op het schoolplein spelen. Naast dat de kinderen kennis kunnen maken met het schoolplein, de school en de leerkrachten zien ze ook hun eventuele oudere vriendjes weer terug. Het contact tussen leerkracht en pedagogisch medewerker is op deze manier ook meteen aanwezig. Dit legt meteen de basis voor een warme overdracht. Alle kinderen die vanuit Kids Society Erica naar de Crijnsschool gaan worden op een warme manier overgedragen. Bij eventuele zorgen rondom een kind sluit een van de pedagogisch medewerkers, eventueel samen met de orthopedagoog, aan bij het zorgoverleg op school.

Een aantal pedagogisch medewerkers van de andere groepen hebben de verkorte opleiding VVE basistraject gevolgd zodat ook zij in staat zijn om kinderen de extra ondersteuning te geven waar nodig. Uiteindelijk is ons doel dat alle pedagogisch medewerkers gecertificeerd VVE- opgeleid zijn. Zij volgen daarom allemaal een vijfjarig traject. De modules groepsmanagement en dagritme, sociale- en emotionele ontwikkeling en taal zijn afgerond; In oktober 2019 wordt gestart met module ouderbetrokkenheid. Voor het volledige opleidingsplan m.b.t. VVE wordt u verwezen naar VVE beleid.

2.3 Ondersteuning bij werkzaamheden

De pedagogisch medewerkers van de Heikampen zijn in principe nooit alleen in het gebouw aanwezig. Mocht het onverhoeds voorkomen dat medewerkers alleen in het gebouw zijn, worden er afspraken gemaakt met een andere volwassene die gebeld kan worden en binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. De naam en het telefoonnummer van de achterwacht wordt vastgelegd in de noodmap (intern telefoonboek).

Als de groep dusdanig klein is dat er maar één pedagogisch medewerker aanwezig hoeft te zijn in een groep, worden er concrete afspraken gemaakt met de buurgroep wat betreft de ondersteuning.

De pedagogisch medewerkers worden verder door de medewerkers met huishoudelijke taken en de stagiaires ondersteund in hun dagelijkse werkzaamheden.

De locatie opent en sluit in principe altijd met minimaal 2 personen.

Tijdens de afwijking van de BKR in de bloktijden van maximaal 3 uur per dag zijn er altijd genoeg PM-ers en/of andere medewerkers op de groep of in het gebouw aanwezig.

Op de grote locaties zijn er genoeg collega's op de eigen groep en/of direct naastliggende groep.

2.4 Samen met de burens/ samenvoegen.

	A Ad hoc/Kort van tevoren	B Voorzienbaar
1 Meer locaties	Samenvoegen niet toegestaan Activiteiten wel toegestaan Activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Specifiek leer- en of bezigheidsmoment met een specifiek doel, waar vooraf over is nagedacht • Concreet beschreven in pedagogisch beleidsplan • Activiteit uitgevoerd conform beleidsplan 	Contractueel geregeld Contract moet bevatten: <ul style="list-style-type: none"> • In welke situatie en/of • Wanneer • De andere locatie(s) waar wordt opgevangen
2 Eén locatie	Art 9.9 en 18.4 besluit kwaliteit: Aanvullende schriftelijke overeenkomst: <ul style="list-style-type: none"> • vooraf toestemming ouders • periode van de opvang in één andere groep. Een bepaald moment is niet een willekeurig moment.	Art 9.9 en 18.4 besluit kwaliteit: Aanvullende schriftelijke overeenkomst: <ul style="list-style-type: none"> • vooraf toestemming ouders • periode van de opvang in één andere groep.

KSE heeft de continuïteit hoog in het vaandel. Elk kind wordt geplaatst in een vaste stamgroep.

Samen op één locatie:

2B) In vakanties en op sommige wekdagen, bijv. de vrijdag, zijn er minder kinderen, minder medewerkers. Het komt dan voor dat we groepen kunnen samenvoegen. We houden altijd rekening met de leeftijd en ontwikkelbehoefte van het kind, er zijn ook altijd vaste en bekende medewerkers aanwezig. Dit geeft tevens invulling aan het vier-ogenbeleid en de speelbehoefte van kinderen met andere kinderen. Dit is een voorzienbare situatie, ouders zijn hiervan op de hoogte en tekenen hieraan vooraf een aanvullende schriftelijke overeenkomst. Als, dan vindt dit altijd plaats in dezelfde samenstelling. Voor de baby's 0-12 mnd geldt dat er rekening gehouden wordt met het vaste gezichten criteria.
Ruilingen naar een andere groep zijn niet toegestaan.

2A) Ad hoc groepen samenvoegen komt niet voor laat staan willekeurig, of is een zeldzaamheid eventueel bij een calamiteit.

Samen op meerdere locaties:

1B) Op verzoek van ouders kan het voorkomen, hoewel sporadisch, dat één kind op 2 locaties verblijft in een week als er op één locatie geen plek is op de gewenste dagen. Ouders hebben dan per locatie een contract afgesloten. Dit is een voorzienbare situatie op verzoek van ouders. Is er weer wel plaats op de gewenste dagen op één locatie dan wordt het kind daar geplaatst.

1A) Niet van toepassing. Onze dagopvang kinderen bezoeken niet de andere locaties, ook niet voor activiteiten. Ruilingen naar ander locaties is niet toegestaan.

2.5 Extra dagdelen

Het afnemen van een extra dagdeel of delen is mogelijk op basis van beschikbaarheid van een plaats in de eigen groep, de groepszwaarte in pedagogische zin en de leidster- kind ratio.
Het kind dat komt op het extra dagdeel volgt het dagprogramma van de bewuste dag in de eigen stamgroep.
De medewerkers hebben die dag extra aandacht voor het kind om er voor te zorgen dat het kind zich thuis voelt en zich wel bevindt.

Bij uitzondering kan een kind tijdelijk in 1 extra stamgroep worden opgevangen gedurende een schriftelijk overeengekomen periode.

Deze periode mag niet langer duren dan de tussen KSE en ouder schriftelijk overeengekomen periode. Het gaat om tijdelijke opvang in 1 andere stamgroep dan de stamgroep waartoe het kind al behoort. Van tevoren moet voor beide partijen duidelijk zijn wat de situatie is en hoe lang deze duurt.

De communicatie omtrent het afnemen van een extra dagdeel loopt via de pedagogisch medewerker van de stamgroep van het kind.
De laatste beslissing, indien nodig, over het al dan niet toestaan van een verzoek om een extra dagdeel is aan de vestigingsmanager van betreffende locatie.

2.6 Signaleren van gedrag - en/of ontwikkelingsproblemen bij kinderen

Hoe er gehandeld wordt m.b.t. het signaleren van gedrag- en/of ontwikkelingsproblemen, de ondersteuning van de pedagogisch medewerker hierbij en de eventuele doorverwijzing voor externe hulp aan ouders en/of kinderen kunt u lezen in het pedagogisch beleid van KSE onder punt 11.

3 Wat doen we nog meer?

3.1 Activiteiten

3.1.1 Dagelijkse bezigheden

We bieden kinderen een breed scala aan activiteiten aan, afgestemd op de leeftijd, geslacht, interesses en behoeftes van de kinderen. Daarbij worden de dagelijkse activiteiten met name door de kinderen zelf aangedragen. We anticiperen op hun ideeën en daarmee gaan we aan de slag.

Activiteiten zijn voor ons niet steeds creatief maar kunnen ook huishoudelijk of bijvoorbeeld educatief van aard zijn. Activiteiten proberen we steeds te koppelen aan ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen en we maken dan ook bewuste keuzes ten aanzien van ons activiteitenaanbod. Vanuit het werken met VVE proberen we alle soorten van ervaringen, steeds weer, aan bod te laten komen.

Uiteraard zijn ook de seizoenen en de nationale feestdagen leidend voor onze activiteiten.

3.1.2 Vrij en geleid spel

Tijdens het vrije spel van kinderen (ook wel speelwerken genoemd) observeren wij veelvuldig. Deze observatie gebruiken we steeds als bron om van daaruit activiteiten met de kinderen te ontwikkelen. Ook tijdens het buitenspel observeren we kinderen; we letten op met wie ze spelen, wat ze spelen en hoe ze spelen.

We sluiten aan, helpen het kind om het spel uit te breiden en diepgang te creëren in taal en spel. De informatie die hierdoor zichtbaar wordt met betrekking tot de ontwikkeling van de kinderen koppelen we ook steeds terug aan ouders.

We spelen regelmatig actief mee met de kinderen; we laten hen ons leiden en volgen hen in hun ideeën. Als een kind bijvoorbeeld aan het spelen is in de keuken vragen we hem/haar wat hij/zij aan het koken is en proberen we van daaruit het spel uit te bouwen; diepgang te creëren in taal en spel.

We 'Singeren' actief omdat dit positief uitwerkt op het spel van de kinderen. Ontwikkelingspsycholoog en pedagoog Elly Singer heeft onderzoek gedaan naar de invloed van pedagogisch medewerkers op het speelgedrag van kinderen. Hoe meer de pedagogisch medewerker 'rondloopt', hoe meer het kind gaat "fladderen". Even hier en even daar. Als één van de pedagogisch medewerkers op een plek gaat zitten en dus "beschikbaar" is geeft dit hen rust. Kinderen weten bij wie ze terecht kunnen en komen zo makkelijk tot spel en wellicht nog belangrijker, blijven ook langer 'in' hun spel. Dit wordt de 'zitstrategie van Singer' genoemd of anders gezegd het 'Singeren'.

Verder zien wij het vrije spel als sociaal leermoment voor de kinderen. We leren hen oplossingen voor conflicten te vinden, gezamenlijk spel te kiezen, compromissen te zoeken en kinderen bewust te maken van de kinderen om hen heen. We geven kinderen veelvuldig complimenten.

Tijdens het geleide spel bieden we kinderen activiteiten aan waarbij we er voor zorgen dat alle ontwikkelingsgebieden regelmatig aan bod komen zoals sociaal-emotioneel, grove en fijne motoriek, cognitief waaronder taal en zintuiglijk.

Deze ontwikkelingsgebieden koppelen we steeds aan de ontwikkelingsfase van het individuele kind om zo in te kunnen spelen op specifieke behoeftes van kinderen.

We stimuleren de zelfstandigheid van kinderen en daarmee het zelfvertrouwen, ook als het gaat om het zelf kiezen van activiteiten door jonge kinderen. Regelmatig vragen we de kinderen wat ze willen doen en organiseren dit als het enigszins mogelijk is.

Daarnaast grijpen we de spelmomenten aan om met kinderen in gesprek te gaan als dat op andere momenten voor een kind niet lukt.

3.1.3 Uitstapjes

De kinderen gaan regelmatig mee met de bolderkar. Een bezoek aan een speeltuintje in de buurt, de eendjes, een winkel of zomaar een blokje om is vaak een gezellige aangelegenheid waar we allemaal veel plezier aan beleven. Voor de 3+ kinderen organiseren we trips met de KSE-bus naar de kinderboerderij, de bibliotheek of een ritje met een huifkar.

3.1.4 Boekstart

Boeken en voorlezen horen als vanzelfsprekend thuis in de kinderopvang.

Door bibliotheek Dommeldal is onze pedagogisch medewerker Debby Habraken opgeleid tot voorleescoördinator. Zij heeft op onze locatie een rijke en stimulerende leesomgeving gecreëerd voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar.

Zij stimuleert, inspireert en motiveert haar collega's tot interactief voorlezen met als doel de kinderen met boeken en voorlezen in aanraking te laten komen. Het is belangrijk om zelfs baby's al dagelijks voor te lezen.

Kids Society Erica is één van de eerste kinderdagverblijven in Brabant met een voorleesplan. Hierdoor hebben voorlezen en leesbevordering een vaste plek binnen de organisatie. Wij delen onze ervaringen over leuke, interessante, grappige boeken graag met onze ouders bij het ophalen van de kinderen, zodat ook thuis het voorlezen en het bezoeken van de bibliotheek voortgezet wordt.

Hiermee is spelenderwijs een doorlopende leeslijn met de basisschool opgezet.

Ouderportaal

Elke ouder heeft toegang tot een ouderportaal waar pedagogisch medewerkers gedurende de dag informatie van het kind in verwerken. Op deze app zijn slaaptijden, eetmomenten, foto's en verhaaltjes terug te vinden. Door de foto's krijgen ouders een goed beeld van de dag, een beeld zegt namelijk meer dan 1000 woorden.

3.2 Rituelen

3.2.1 Ontvangst en vertrek

We begroeten alle ouders en kinderen individueel en hebben aandacht voor bijzonderheden van het kind en noemen dan altijd even zijn of haar naam. We zorgen ervoor dat we het initiatief nemen om naar ouders en hun kind toe te lopen en oog te hebben voor het eigen afscheidsritueel van het kind en de ouder. We vragen ouders uitgebreid naar de actuele gebeurtenissen met betrekking tot het kind zoals slapen, eten of andere bijzonderheden. We vinden het belangrijk om baby's over te nemen van de ouder en het kind niet direct door een ouder in een box te laten leggen. We zorgen er altijd voor dat kinderen zien dat hun ouders weggaan, benoemen dit en zwaaien hen uit.

Als ouders hun kind weer komen halen, geven we ouder en kind de ruimte om eerst elkaar te begroeten voordat we aandacht besteden aan een zorgvuldige overdracht. We vinden het leuk als kinderen zelf vertellen over hun dag en betrekken hen dan ook bewust bij dit moment.

3.2.2 Kom erbij; we helpen je om te wennen

Kinderen worden welkom geheten met een welkomstplaat bij de deur. Voor ouders is het meestal een eerste kennismaking met het kinderdagverblijf voor hun pasgeboren baby. Onze aandacht en zorg is de eerste dagen dan ook gericht op zowel het kind als de ouders.

De eerste tijd besteden we veel extra aandacht aan het kind om zodoende zijn/haar ritme en karakter snel te leren kennen. We zorgen dat het kind verzorgd wordt door de vaste pedagogisch medewerkers en nemen het vaak op de arm. Ook in de dagen daarna kijken we goed naar de behoeftes van het nieuwe kindje en stemmen we onze keuzes af op onze waarneming ten aanzien van het hechtingsproces. We passen het wennen hier steeds op aan. Alle nieuwe kinderen slapen in de slaapkamer die het dichtst bij de groepsruimte is.

We besteden met alle kinderen op veel momenten extra aandacht aan de komst van het nieuwe kind, waarbij we er steeds voor zorgen om zijn/haar naam te noemen. We zorgen dat de nieuwe kinderen veel betrokken worden bij alle gebeurtenissen en vertellen steeds wat er gaat gebeuren. We leggen met name het accent op de overgangsmomenten en benoemen steeds wat er volgt voordat we het uitvoeren.

3.2.3 Een snik en een traan

Als kinderen weggaan vieren ze vaak tegelijkertijd hun verjaardag en ligt het accent vaak ook op dat feest. We leggen wel steeds uit aan de andere kinderen dat na het feest het vriendje of vriendinnetje niet meer naar de groep komt zodat dat voor niemand een verrassing is en we benoemen wat afscheid nemen inhoudt. Er hangt een afscheidsplaat op de deur en we schrijven een afscheidsverhaal in het ouderportaal.

3.2.4 Overgangsmomenten

Op het kinderdagverblijf werken we met pictogrammen in de groep. Dit biedt de kinderen houvast en ze vinden het leuk om hiermee bezig te zijn. Daarnaast bereiden we kinderen steeds voor op de overgangsmomenten door het gebruik van rituelen zoals liedjes, opruimmomenten en steeds terugkerende uitleg over een volgende gebeurtenis.

3.3 Feesten

3.3.1 Er is er een jarig

Tijdens het vieren van een verjaardag wordt de verjaardagsplaat op de deur gehangen. Er hangen slingers, de speciale cijferballon wordt opgehangen en de kroon is gemaakt. Kortom, het feest kan beginnen! De kaarsjes worden aangestoken en er wordt gezongen en getrakteerd en dan is het moment aangebroken waar iedereen op wacht: de jarige job mag met de speciale toverstok het cadeautje uit de tovertas toveren!

We vragen ouders alleen gezonde traktaties of mini-cadeautjes mee te brengen.

Als ouders het vieren van de verjaardag bij willen wonen, kan dit natuurlijk.

3.3.2 Traditionele feesten

Sinterklaas

Rondom 5 december besteden we aandacht aan de komst van Sinterklaas, afgestemd op de belevingswereld van onze kinderen. We zorgen ervoor dat we niet te vroeg met dit thema beginnen aangezien het voor veel kinderen een grote impact heeft op hun welbevinden. De kinderen krijgen een gezamenlijk cadeau voor de groep.

Kerst en Oud&Nieuw

De ruimtes zijn traditioneel ingericht en stralen gezelligheid en warmte uit. We vieren het gezellig samenzijn waarbij er speciale activiteiten georganiseerd worden zoals een kerstlunch op meerdere dagen voorafgaand aan Kerst.

Aan oud en nieuw besteden we op het kinderdagverblijf niet zoveel aandacht, wel bespreken we na deze dag met de kinderen over het feest en het vuurwerk.

Carnaval

We vragen de kinderen verkleed te komen op de vrijdag vóór en de maandag en dinsdag tijdens carnaval. De pedagogisch medewerkers zijn ook verkleed tijdens deze dagen en vieren al hossend een paar dagen feest met de kinderen.

Pasen

De ruimtes zijn ingericht met paastakken en andere traditionele versieringen. Op meerdere dagen voor Pasen verzorgen we een Paaslunch en uiteraard worden er eieren gezocht.

Koningsdag

Rondom Koningsdag worden er allerlei 'oranjeactiviteiten' georganiseerd.

Vader- en moederdag

De kinderen vanaf 2 jaar mogen een cadeautje voor vader- en moederdag maken; vanaf ongeveer die leeftijd begint het besef dat ze zelf iets maken voor een ander. We zorgen er wel voor dat het erg dicht bij de mogelijkheden van de kinderen ligt; zij moeten het zelf gemaakt hebben.

Verjaardagen ouders

Voor de verjaardag van papa en mama mogen de kinderen vanaf 2 jaar een cadeautje maken.

Opa & Oma dag

Jaarlijks organiseren wij een Opa - en Oma dag. Op deze dag zijn de Opa's en Oma's van harte welkom om een kijkje te komen nemen op de groep van hun kleinkind (-eren). Het kind kan dan trots laten zien waar hij of zij met veel plezier vertoeft!

Algemeen

Knutsel- en andere activiteiten worden rondom het vieren van feesten afgestemd op die dag. Vaak zijn de activiteiten dan ook wat grootser en specialer van opzet.

3.3.3 Andere feestelijke gebeurtenissen

Als broertjes of zusjes ook naar KDV Heikampen komen, worden ze feestelijk welkom geheten.

3.4 Samenwerken in het Nuenense

Bij de overgang van de kinderen van het dagverblijf naar een van de basisscholen van Nuenen-Zuid, zoals daar zijn de Crijnsschool, het Mooiste Blauw en de Wentelwiek (of elders), maken we gebruik van het formulier "Overdracht basisschool" en naar behoefte wordt er gestreefd naar een "warme" overdracht waarbij de pedagogisch medewerker met de leerkracht aan tafel gaat om de nieuwe leerling te introduceren. Een en ander altijd in samenspraak met de ouders.

Ook hebben wij afgesproken met de remedial teacher van de onderbouw Crijnsschool om wat vaker bij elkaar "op bezoek" te gaan zodat de kinderen alvast kunnen kennismaken en wennen aan elkaar. De medewerkers gaan met de peuters naar het schoolplein wanneer alleen de kleuters buiten spelen; de leerkracht komt naar het kind op de dagopvanggroep en ook naar de nieuwe leerling in de BSO-groep waar het kind vertoeft na schooltijd. Ook de pedagogisch medewerker van de dagopvang, het vertrouwde gezicht voor de jonge kleuter, zal in het begin het kind een paar keer bezoeken op de BSO.

Verder werken we samen met Zuidzorg en het "Centrum Maatschappelijke Deelname" (CMD). Het CMD is partner van Zuidzorg, GGD Brabant Zuidoost en De LEV-groep die samen opvoedondersteuning bieden. Met uw vragen op het gebied van opvoeding kunt u bij Zuidzorg en het CMD terecht. Deze medewerkers bezoeken regelmatig onze vestiging maar u kunt ook via de pedagogisch medewerker met hen in contact komen.

3.5 Kinderinspraak

Kinderinspraak vinden wij belangrijk in het contact met kinderen. Ieder kind mag er zijn en zijn/haar mening wordt dan ook steeds serieus genomen. Met name de kinderen van drie jaar en ouder proberen we steeds uit te nodigen hun mening te geven en inspraak te bieden in hun dagelijkse bezigheden.

3.6 Over belonen en corrigeren

Belonen en corrigeren hoort bij de "normale" pedagogische werkpraktijk van de medewerkers. Het wordt gezien als "maatwerk" en gebeurt altijd vanuit het idee om de veiligheid en het welbevinden van individuele kinderen te bevorderen. Er wordt individueel gekeken naar de behoefte van kinderen en hier springen medewerkers op in. Een standaard methode voor belonen bestaat niet. Voor correcties geldt hetzelfde, ook dit wordt op maat gegeven, afhankelijk van de situatie en het individuele kind. Voor kinderen die extra zorg nodig hebben of wensen, bijvoorbeeld doordat de pedagogische interventies niet toereikend zijn, wordt een plan van aanpak gemaakt om hun welbevinden en ontwikkeling te bevorderen. De vaste pedagogisch medewerkers nemen voornamelijk het voortouw wanneer het gaat om het welbevinden en worden daar eventueel in bijgestaan door collega pedagogisch medewerkers of andere functionarissen, zoals een orthopedagoog. Daarnaast vindt KSE het te allen tijde belangrijk om aan te sluiten bij de opvoedstijl van ouders en hierover met ouders te overleggen. Een kind moet zich immers veilig voelen tijdens het verblijf bij ons.

3.7 Innovatie

- KC "In 't Groen" ontwikkeling Samen met de Crijnsschool en peuterspeelzaal Enode

Tijdens evaluaties van het werkplan willen we innovatie als thema telkens benoemen omdat we vernieuwende ideeën steeds onderdeel willen laten zijn van ons actuele werkplan.

4 Het vierogen principe

Per 1 juli 2013 hebben alle organisaties voor Kinderopvang in overleg met de oudercommissie maatregelen genomen om het vierogen principe te realiseren.

Een open aanspreekcultuur is als eerste belangrijk om vertrouwen te scheppen. Het aan- en bespreken van gedrag en grenzen, tussen collega's en kinderen en met ouders en medewerkers is van belang. Feedback geven en ontvangen en de Meldcode Kindermishandeling zijn onderwerpen die regelmatig terugkomen op de teamvergaderingen. Medewerkers zijn opgeleid in het herkennen van kindermishandeling en – misbruik en in het geven van feedback.

De dagopvanglocatie Heikampen heeft groepsruimten die open en toegankelijk zijn. Alle ruimten zijn voorzien van grote raampartijen en schuifdeuren van glas. Ook in de deuren naar het toilet en de slaapkamers zitten ramen. De dagelijkse praktijk is dat zowel de vestigingsmanager, de assistent vestigingsmanager als de medewerkers die belast zijn met huishoudelijke werkzaamheden, op verschillende momenten van de dag de groepen binnenlopen.

Extra maatregelen:

- Op de slaapkamers staan babyfoons die altijd aanstaan op de groep.
- Door groepen samen te voegen aan het begin en eind van de dag zorgen we er voor dat meerdere medewerkers op de groep staan. Ook de inzet van stagiaires draagt bij aan extra ogen en oren op de groep.
- Als medewerkers alleen op de groep staan, o.a. tijdens pauzes, gaat ook de toegangsdeur open voor toezicht.
- Mobieltjes van medewerkers mogen niet aan staan op de groep en tevens mogen er geen foto's/film genomen worden met de privételefoon/ i-pad.
- Medewerkers mogen alleen gaan wandelen met een kind, in een omgeving waar ze gezien kunnen worden. Bij voorkeur gaat er een collega mee.

Bovenstaande maatregelen zijn toegevoegd aan de huisregels van de locatie.

Ondersteuning bij werkzaamheden

De pedagogisch medewerkers zijn nooit structureel en voor langere tijd alleen in het gebouw als er kinderen zijn, ook wanneer de groepsgrootte dit niet vereist. De locatie opent en sluit altijd met 2 personen. Het kan op deze locatie echter voorkomen dat incidenteel en voor korte tijd een pedagogisch medewerker alleen op de locatie aanwezig is. Bijvoorbeeld tijdens haal- en breng momenten van kinderen van school. Tijdens deze momenten kan de achtergebleven pedagogisch medewerker in noodsituaties of calamiteiten een beroep doen op een achterwacht, deze is binnen 15 minuten aanwezig op de locatie. Namen en telefoonnummers van deze personen zijn direct vooraan in de noodmappen van de groepen te vinden.

Ondersteuning: Voor deze locatie geldt dat er ter ondersteuning invalkrachten ingezet kunnen worden. De invalkrachten zijn gediplomeerden pedagogisch medewerkers van Kids Society Erica, verbonden aan locatie Heikampen, die ingezet worden bij ziekte en vakanties.

4.1 Veilig slapen

De kinderen van de babygroepen slapen in slaapkamers grenzend aan de groepsruimte. Ze slapen in gecertificeerde bedjes volgens de laatste norm 2016. Op de slaapkamers is airco aanwezig, een thermometer, babyfoon en een CO2 meter om de veiligheid in de slaapkamers goed te beheersen en monitoren.

Op babygroepen wordt ook gebruik gemaakt van een hang/wiebelwiegjes. Deze is voor de kleinere baby's en staat op de groep onder direct toezicht. Dit bedje is niet bedoeld als slaapplek maar om de kleine baby's tot rust te brengen en lekker in te laten slapen als dat nodig is. We gebruiken ook buitenbedden als volwaardige slaapplekken. Ze staan direct buiten aan de groep voor het raam voor goed toezicht. De bedden zijn gecertificeerd. De ouders, waarvan de kinderen buiten slapen, zijn hiervan op de hoogte.

De kinderwagens zijn alleen bedoeld om te wandelen en niet om te slapen. Als een kind in de wagen in slaap valt wordt deze weer terug op de groep in een bedje overgelegd.

In elke slaapkamerdeur zit een raampje zodat er altijd in de slaapkamer gekeken kan worden. Elke 10-15 minuten wordt er door de medewerker gecontroleerd of elk kind nog lekker slaapt.

Algemeen:

- Zij leggen kinderen niet op de buik te slapen,
- Ze controleren de kinderen elke 10-15 minuten,
- Babyfoons staan altijd aan,
- Bedjes worden kort opgemaakt, voor de baby's
- Geen koortjes en ander attributen in de bedjes
- De slaapkamers worden automatisch geventileerd door .....,
- De temperatuur en het CO2 gehalte wordt gemonitord en genoteerd.

Buitenbedjes

- De buitenbedjes worden gebruikt met toestemming van de ouders,
- Voor het slapen worden ze nagekeken op onvolkomenheden,
- Ze worden niet gebruikt tijdens extreme weersomstandigheden,
- De poorten zijn gesloten tussen breng- en haaltijden.

Het gebruik van wiebelwiegjes

Is enkel toegestaan voor jonge (overmatige huilende) baby's voor korte periodes overdag en alleen als de baby onder toezicht is van de PM.

Slapen in een wandelwagen

Kinderen worden niet in een wandelwagen gelegd om daar te gaan slapen. Mocht een kind onverhoopt tijdens een wandeling in slaap vallen dan leggen we het kind over in een eigen bedje of als het kind bijna wakker lijkt te worden dan laten we het kind nog even liggen. Dit gebeurt echter altijd onder toezicht van de PM en de kinderwagen dient dan ook in de directe nabijheid van de PM te staan. Een wandelwagen wordt nooit afgedekt met een doek.

KSE kiest ervoor om kinderen niet in te bakken

5 Het jaar op een rij

5.1 Actuele onderwerpen

In 2019/2020 zijn de volgende onderwerpen actueel:

- Aandacht voor meer uitstapjes met de 2-4 jarigen.
- Het implementeren van het VVE-beleid: module ouderparticipatie. Het geleerde vanuit de training en uit de opdrachten in praktijk brengen.

Tevens zal er door de pedagogisch medewerkers gewerkt worden aan de gekozen interventies binnen het kindvolgsysteem Looqin. Dit gebeurt in samenwerking met de orthopedagogen die bij ons in dienst zijn. Zij bezoeken regelmatig de groepen en kijken samen met de pedagogisch medewerkers naar de interventies. Daarnaast volgen de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen, welke te vinden in de opleidingsgids 2021 voor locatie Heikampen.

5.2 Evaluatie

Het pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd met het team en waar nodig aangepast. Daarbij worden aandachtspunten, pilots en actuele keuzes steeds concreet geformuleerd. Het pedagogisch werkplan dient steeds getoetst te worden aan het pedagogisch beleid van Kids Society Erica.

Na vaststelling door het team wordt de decentrale oudercommissie geïnformeerd.

De eerstvolgende evaluatie vindt plaats in september 2020.

6. Bijlage 1

Relevantie informatie met betrekking tot het pedagogisch werkplan

Hieronder zijn een aantal onderwerpen benoemd die van belang (kunnen) zijn voor het goed uitvoeren van het pedagogisch werkplan; deze zijn terug te vinden in My Society:

- Pedagogisch Beleid
- Bereikbaarheid
- Locatie-informatie (zie overdrachtsmap)
- Plaatsing op en overdracht naar een andere groep
- Uitstapjes, vervoer en buitenspelen
- Informatie aan klanten
- VVE beleid JST14044
- Ruilbeleid